

13.01.2015

Sotep/9

§ 9

Palvelusetelitoiminta alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen asiakkaiden lakisääteisen lyhytaikaishoidon järjestämistapana 1.3.2015 alkaen

HEL 2013-011975 T 05 08 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että palveluseteli on 1.3.2015 alkaen yksi omaishoidontuen lakisääteisen lyhytaikaishoidon järjestämistapa. Kyse on asumisyksiköissä järjestettävästä lomituksesta. Lautakunta päätti samalla, että palvelusetelin arvo on 128,70-338,70 €/vrk.

Palvelusetelin arvo määräytyy asiakkaan palveluluokan mukaisesti:

Palveluluokka 1. Kevyttä hoitoa, ohjausta ja tukea vammansa vuoksi tarvitsevat asiakkaat. 128,70€/vrk.

Palveluluokka 2. Ohjausta, apua, hoivaa tai tukea vammansa vuoksi tarvitsevat asiakkaat. 186,70€/vrk.

Palveluluokka 3. Paljon apua, hoivaa tai tukea vammansa vuoksi tarvitsevat asiakkaat. 228,70€/vrk.

Palveluluokka 4. Jatkuvaa apua, hoivaa tai tukea vammansa vuoksi tarvitsevat asiakkaat. 338,70€/vrk.

Palveluluokat on esitelty tarkemmin liitteessä 1.

Asiakkaan omavastuuosuus on vuosittain vahvistettu omaishoidon lakisääteisestä lomituksesta maksettava asiakasmaksu.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi
Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 PALVELUKUVAUKSET OMAISH TUKI 2014
- 2 Liite 2 OMAISHOIDON TUEN LAKISÄÄTEISEN VAPAAN LOMITUS päätöshistoria

Otteet

Ote

vs. osastopäällikkö

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vammaisten sosiaalityön päällikkö Jonna Weckström on kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

Taustaa

Alle 65-vuotiaita omaishoidon tuen asiakkaita oli v. 2013 vammaispalveluissa yhteensä 1587. Näistä asiakkaista vapaapäiviin oikeutettuja asiakkaita oli yhteensä 575. Vapaapäiviään vuoden aikana käyttäneiden osuus oli 67,3% vapaapäiviin oikeutetuista, eli yhteensä 387 asiakasta.

Omaishoidon tuen korvaavaa asumispalvelua annetaan pääsääntöisesti ympärivuorokautisesti omissa ja ostopalveluyksiköissä. Omaishoidon tuen korvaavan palvelun ostoihin käytettiin v.2013 yhteensä n. 2 milj euroa. Ostopalveluja käytti yhteensä 222 omaishoidon tuen asiakasta. Asiakaspalveluja ostettiin yhteensä 5678 vuorokautta ja keskihinta oli 366 €/vrk.

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta päätti 8.2.2011 § 45 omaishoidon tuen lakisääteisen vapaan palvelusetelikokeilusta. Erillinen päätöshistoria on liitteenä (Liite 2).

Lainsäädännöllinen tausta

Palvelusetelilain 4 §:n mukaan kunta päättää ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joiden järjestämisessä se käyttää palveluseteliä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 4 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston päätös

Kaupunginvaltuusto päätti 28.8.2013, että sosiaali- ja terveystoimen johtosääntöä muutetaan 1.1.2014 lukien siten, että johtosääntöön lisätään seuraavat uudet kohdat:

”4 § Lautakunnan tehtävät

20 päättää palvelusetelin käyttämisestä sekä vahvistaa palvelusetelin arvon”

”16 § Viraston päällikön tehtävät

5 a päättää palvelusetelipalveluntuottajille asetettavista vaatimuksista ja viranhaltijoista, jotka hyväksyvät palveluntuottajat.”

Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että johtosäntömuutosten täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen muutosten voimaantuloa 1.1.2014.

Lainsäädännöllinen tausta palvelusetelin arvolle

Palvelusetelilain 7 §:n mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus.

Hallituksen esityksen mukaan palvelusetelin arvo tulisi määritellä niin, että palvelusetelistä muodostuu asiakkaalle todellinen vaihtoehto palvelun käyttämiseen.

Perustelut palvelusetelin käytön jatkamiselle

Palvelusetelien käyttö nähdään tärkeäksi, koska palvelusetelit mahdollistavat entistä monipuolisemmat ja yksilöllisemmät omaishoidon lomituspalvelut. Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt asiaan huomiota vuoden 2013 tarkastusraportissa. Hankintalaki mahdollistaa palvelujen hankinnan palvelusetelillä myös muilta kuin kilpailutetuilta sopimustuottajilta. Helsingissä on uusiakin palveluntuottajia ja osa vanhoista tuottajista ei osallistunut kilpailutukseen. Asiakslähtöisyys, valinnanvapaus ja yksilöllisyys ovat tärkeitä tavoitteita vammaisten palvelujen toteuttamisessa.

Palvelusetelin arvon määräytyminen ja asiakkaiden omavastuuosuus

Palvelusetelin arvo perustuu vammaisten ja kehitysvammaisten lyhytaikaishoidon ostopalvelusopimusten hoitopäivähintaan sekä oman toiminnan kustannuksiin. Asiakkaan omavastuuosuus on vuosittain vahvistettu omaishoidon lakisääteisestä lomituksesta maksettava asiakasmaksu. Vuonna 2014 lakisääteisen lomituksen omavastuuosuus oli 11,30€/vrk. Palveluntuottajat perivät asiakkaan omavastuuosuuden asiakkaalta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoidon lakisääteisten vapaapäivien palveluseteli ei lisää asiakkaiden eriarvoisuutta, koska asiakkaan maksama osuus palvelusta on sama kuin muussakin omaishoidon tuen lakisääteisessä lomituksessa.

Palvelusetelitoiminta lisää asiakkaan valinnan mahdollisuuksia sosiaali- ja terveystaloudissa. Palveluseteli edesauttaa joustavaa palvelujen käyttöä tukien myönteisiä terveysvaikutuksia ja asiakkaiden hyvinvointia. Palvelusetelitoiminta vilkastuttaa myös yritystoimintaa lisäten työpaikkoja sosiaali- ja terveystaloudissa.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi
Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 PALVELUKUVAUKSET OMAISH TUKI 2014
- 2 Liite 2 OMAISHOIDON TUEN LAKISÄÄTEISEN VAPAAN LOMITUS päätöshistoria

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

vs. osastopäällikkö

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.12.2014 § 435

HEL 2013-011975 T 05 08 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

16.12.2014 Pöydälle

Vammaistyön johtaja Tuula Poikonen oli kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

13.01.2015

Sotep/9

Pöydällepanoehdotus:

Hannu Tuominen: Pyydän asian jättämistä pöydälle.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 6000
00099 Helsingin kaupunki
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F11880001200052430

Alv.nro

FI02012566